# הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלט

## תרלט דִּינֵי יְשִׁיבַת סֻכָּה. וּבוֹ ח׳ סְעִיפִים:

**א** [*] (א) אכַּיצַד מִצְוַת (פ) יְשִׁיבָה בַּסֻּכָּה, שֶׁיִּהְיֶה אוֹכֵל וְשׁוֹתֶה (ב) (וְיָשֵׁן (ג) וּמְטַיֵּל) (טור) וְדָר בַּסֻּכָּה כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים, בֵּין בַּיּוֹם וּבֵין בַּלַּיְלָה, כְּדַרְכּוֹ שֶׁהוּא דָּר בְּבֵיתוֹ בְּשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה. וְכָל שִׁבְעַת יָמִים עוֹשֶׂה אָדָם אֶת בֵּיתוֹ עֲרַאי וְאֶת סֻכָּתוֹ קָבַע. בכֵּיצַד, כֵּלִים הַנָּאִים וּמַצָּעוֹת הַנָּאוֹת, בַּסֻּכָּה, גוּכְלֵי שְׁתִיָּה, (ג) כְּגוֹן אֲשִׁישׁוֹת וְכוֹסוֹת, בַּסֻּכָּה. (ד) * אֲבָל כְּלֵי אֲכִילָה (ג) [ג] (ה) (לְאַחַר הָאֲכִילָה) (טור), כְּגוֹן קְדֵרוֹת וּקְעָרוֹת, (ו) חוּץ לַסֻּכָּה. (ז) הַמְּנוֹרָה בַּסֻּכָּה, (ח) וְאִם הָיְתָה סֻכָּה קְטַנָּה, מַנִּיחָהּ חוּץ לַסֻּכָּה.

א מִשְׁנָה סֻכָּה (כ״ט) [כ״ח] (ע״ב).
ב בְּרַיְיתָא שָׁם.
ג מֵימְרָא דְּרַבָּא שָׁם כ״ט (ע״א).

## בַּאֵר הֵיטֵב

**א** (פ) **יְשִׁיבָה.** וּמַה שֶּׁאֵין מְבָרְכִין עַל מִצָּה כָּל שִׁבְעָה, מִשּׁוּם דְּאֵין מִצְוָה בַּאֲכִילָתָהּ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּסֻכָּה, עַיֵּן לְבוּשׁ וּמַשָּׂה מֹשֶׁה (סי׳ תרעו). כָּתַב מַהֲרַ״י וְוַיילְ בְּתְשׁוּבָה (סי׳ קנצא), הַמְקַיֵּם מִצְוַת סֻכָּה כְּאִלּוּ נַעֲשָׂה שְׁתָף לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית. סֻכָּה דּוֹמֶה לְבֵ׳ וְהָעוֹלָם דּוֹמֶה לְבֵ׳ וְהַתּוֹרָה מַתְחֶלֶת בְּבֵ׳. וְכֵיוָן דְּסֻכָּה מְרַמֵּז לַתּוֹרָה, מְשׁוּם הָכִי שִׁעוּר גָּבְהָהּ עֶשְׂרִים דְּהַיְינוּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים טְפָחִים, כְּנֶגֶד שֵׁשׁ פְּעָמִים מ״ם יוֹם שְׁנִתְּנָה בּוֹ הַתּוֹרָה, וּשְׁנֵי חַיֵּי שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם. וְרָחְבָּהּ שִׁבְעָה, כְּנֶגֶד שִׁבְעָה רְקִיעִים: (ג) **וּמְטַיֵּל.** אָדָם הַמְסֻפָּר עִם חֲבֵרוֹ, יְסֻפַּר בְּסֻכָּה עִמּוֹ. וְאַל יְדַבֵּר בַּסֻּכָּה דְּבָרִים בְּטֵלִים. וְאַל יְרָאֶה שׁוּם כַּעַס בַּסֻּכָּה, עַיֵּן שָׁלָ״ה (נר מצוה סי׳ ה):

(ג) **לְאַחַר.** וְהָעוֹלָם נִזְהָרִין אַף קֹדֶם אֲכִילָה מִקְּדָרָה. נַחֲלַת צְבִי (סק״א). וְאִם הִכְנִיס כְּלֵי מַאֲכָל, לֹא נִפְסְלָה הַסֻּכָּה בְּכָךְ. בַּ״ח (סי״ב), מֻגָּן אַבְרָהָם (סק״א):

## שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

**א [בשו״ע] כַּיצַד מִצְוַת כו׳.** וְכָתַב בְּרַכֵּי יוֹסֵף (סק״א) בְּשֵׁם מַר זְקֵנוֹ הָרַב שֶׁהֵבִיא תְּשׁוּבַת רַבֵּנוּ הַאי גְּאוֹן שֶׁכָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: שְׁאֵלְתָּ, אַחִים אוֹ שֶׁתָּפִים שֶׁאֵין לָהֶם מָקוֹם לַעֲשׂוֹת סֻכָּה גְּדוֹלָה וְעָשׂוּ סֻכָּה קְטַנָּה שֶׁאֵינָהּ מְסֻפֶּקֶת לְכֻלָּם, וְהִשִּׁיב, לְעִנְיַן אֲכִילָה יָכוֹל כָּל אֶחָד לְבַדּוֹ לֶאֱכֹל זֶה אַחַר זֶה, אֲבָל לְעִנְיַן שְׁנָה, זֶה יָשֵׁן לַיְלָה אַחַת וְזֶה לַיְלָה אַחַת. וְאִם חֲבִיבָה עֲלֵיהֶם הַמְּצָוָה, תְּבוֹא עֲלֵיהֶם בְּרָכָה אִם זֶה יָשֵׁן מִקְצָת הַלַּיְלָה וְזֶה מִקְצָת. וְאִם שׁוֹמְרֵי גְּזוּת פְּטוּרִים, מִכָּל שֶׁכֵּן מִי שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם לִישֵׁן בַּסֻּכָּה. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמִזֶּה רְאָיָה לְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּן סִימָן תר״מ אוֹת ה׳ בְּשֵׁם הֶחָכָם צְבִי וְזַרְע אֶמֶת, עַיֵּן שָׁם: **[ג] לְאַחַר.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּרַכֵּי יוֹסֵף (סק״ב) שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם הֶחָכָם צְבִי אָזְמִיר, הַכְּסִימוּ שֶׁאֵין לְהָבִיא הַקְּדָרָה בַּסֻּכָּה וּלְעֻרוֹת הַתַּבְשִׁיל כֵּן דְּמוֹדֶה בְּקְדֵרוֹת דְּאַף בִּשְׁעַת אֲכִילָה אָסוּר, דְּהָא אֶפְשָׁר לְעָרוֹת לַקְּעָרָה חוּץ לַסֻּכָּה: **(יח)** דְּמָה שֶׁמְּפָרֵשׁ לְאַחַר אֲכִילָה, מְשׁוּם דְּאָז שְׁנֵיהֶן אֲסוּרִין, וְכֵן מִשְׁמַע בְּאֵלְיָה רַבָּה (סק״ו), עַיֵּן שָׁם: **(יט)** פְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״ג): **(כ) וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם** (כלל קמז ס״ב) **שֶׁהֵבִיא בְּשֵׁם רַבֵּנוּ מָנוֹחַ** (פ״ו ה״ד) **דְּמִכָּל מָקוֹם בְּשָׁעָה שֶׁהֵם בְּתוֹכָהּ אֵין לְבָרֵךְ אֶז לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה,** דִּפְסוּלָהּ הִיא מִדְּרַבָּנָן, וְכֵן מוּכָח לְשׁוֹן הָרִי״ף (כנ״ל). עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהִנֵּה הַמְעַיֵּן שָׁם בְּרַ״ן (ד״ה אבל) וּבְמִלְחֲמוֹת יִרְאֶה דְּאֵין מִלְּשׁוֹן הָרִי״ף שׁוּם רְאָיָה, וְעַיֵּן שָׁם בְּמָאוֹר, יִרְאֶה שֶׁגַּם דַּעְתּוֹ שָׁם דְּאֵין נִפְסָלָת כְּלָל, וְאִם כֵּן יֵשׁ לָנוּ שִׁלְשָׁה רְאשׁוֹנִים נֶגֶד רַבֵּנוּ מָנוֹחַ, הַמָּאוֹר וְהָרַמְבַּ״ן וְהָרַ״ן, דְּאֵין נִפְסָלָת כְּלָל. אָמְנָם אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּהַשָּׂגוֹת הָרַאֲבַ״ד שֶׁגַּם דַּעְתּוֹ בְּהָרִי״ף כְּפִשְׁטוּ, **וְעַל כֵּן מִן הַנָּכוֹן לְהַתְחִלָּה לְהַחְמִיר בָּזֶה:** **(יז)** מֻגָּן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(טו)** דְּרָךְ הַחַיִּים (דיני ישיבת הסוכה ס״א): **(טז)** עַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א״א סק״ב): **(יח)** בְּכוּרֵי יַעֲקֹב (סק״ו): **(יט)** כֵּן מִשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) וּמִסְקָנַת הַשַּׁ״ז (סק״ג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(כ) וְעַיֵּן** הַב״ח (ס״ג) כָּתַב שֶׁעַל יְדֵי זֶה מְבַעֵית וְנָפִיק מִן הַסֻּכָּה, וְעַל כֵּן גָּזְרוּ רַבָּנָן שֶׁלֹּא לְהַכְנִיסָהּ לַסֻּכָּה. וְהִמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) כָּתַב שֶׁחִשְּׁשׁוּ שֶׁתִּשָּׂרֵף וְתִתְבַּטֵּל מִצְוַת סֻכָּה: **(כ) אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁיְּצַמְּידֶנָּה לְחוּץ מַמָּשׁ, שֶׁפְּעָמִים שֶׁהָרוּחַ שׁוֹלֵט וְאִי אֶפְשָׁר, אֶלָּא שֶׁיְּצַמְּידֶנָּה דֶּרֶךְ חְלוֹן הַבַּיִת שֶׁיֵּאוֹר לְהַסֻּכָּה וּכְהַאי גַּוְנָא.** [וּבְכָרָע בְּמַדִּינוֹת הַקָּרוֹת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְרֹב הָעוֹלָם (שֶׁפְּסוֹתֵיהֶן עֲשׂוּיוֹת רַק כְּהַכְשֵׁר סֻכָּה] לִישֵׁן בַּסֻּכָּה, וּכְשֶׁמַּגִּיעַ לַיִל שַׁבָּת אִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַנִּיחַ הַנֵּר דּוֹלֵק בַּסֻּכָּה, וְאֵז מֻכְרָח הוּא לְהַצְמִיד הַנֵּר שֶׁיֵּאוֹר לוֹ דֶּרֶךְ חְלוֹן הַבַּיִת]:

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

**א** (א) **כֵּיצַד וְכוּ׳.** וּמִי שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת סֻכָּה אֶלָּא מֵעֵבֶר הַנָּהָר, וְצָרִיךְ לַעֲבֹר בִּסְפִינָה קְטַנָּה אוֹ עַל יְדֵי מַעֲבָר (שֶׁקּוֹרְאִין פְּרָא״ם) לְשָׁם, (פ) יֵשׁ מְקִלִּין לַעֲבֹר בָּהּ עַל יְדֵי שֶׁגּוֹי יַעֲבִירֶנָּה, מְשׁוּם שֶׁהוּא לִדְבַר מִצְוָה. אֲבָל הַרְבֵּה (ג) מַחְמִירִין בָּזֶה: **(ב) וְיָשֵׁן וּמְטַיֵּל.** וְכֵן אִם יִרְצֶה (ג) לִסְפֹּר עִם חֲבֵרוֹ, יְסַפֵּר בַּסֻּכָּה, דְּסֻכָּתוֹ צָרִיךְ לִהְיוֹת כְּבֵיתוֹ בְּכָל הַשָּׁנָה, וּכְמוֹ שֶׁמְּסַיֵּם הַמְחַבֵּר. וּלְפִי שֶׁקְּדֻשַּׁת הַסֻּכָּה גְּדוֹלָה מְאֹד, (ד) רָאוּי לְמַעֵט בָּהּ בְּדִבְרֵי חֹל וּלְדַבֵּר בָּהּ כִּי אִם קְדֻשָּׁה וְתוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁיִּהְיֶה זָהִיר מִלְּדַבֵּר שָׁם לָשׁוֹן הָרַע וּרְכִילוּת וּשְׁאָר דִּבּוּרִים הָאֲסוּרִים: **(ג) כְּגוֹן אֲשִׁישׁוֹת וְכוֹסוֹת.** וַאֲפִלּוּ הֵן (ה) שֶׁל חֶרֶס. וַאֲפִלּוּ לְאַחַר שְׁתִיָּה, (ו) שֶׁאֵין נִמְאָסִין כְּמוֹ כְּלֵי אֲכִילָה. (ז) וְעוֹד דְּאֵין קָבַע לִשְׁתִיָּה, וּמָצוּי הוּא שֶׁשּׁוֹתֶה כַּמָּה פְּעָמִים בְּיוֹם: **(ד) אֲבָל כְּלֵי אֲכִילָה וְכוּ׳.** (ח) שֶׁמַּשְׁהִין בָּהֶן קֶמַח וְהָעֲרֵבוֹת שֶׁלָּשִׁין בָּהֶם וְכֵלִים שֶׁל בְּשָׂמִים, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לְהַחֲזִיקָן בִּדִירָתוֹ רַק בַּבַּיִת הַחִיצוֹן, הַכֹּל בִּכְלַל כְּלֵי אֲכִילָה הֵן. וְכֵן כַּד אוֹ דְּלִי שֶׁשּׁוֹאֲבִין בּוֹ מַיִם מִן הַנָּהָר, הַכֹּל חוּץ לַסֻּכָּה. וּכְלַל הַדָּבָר, כָּל שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ לִהְיוֹת בִּדִירָתוֹ שָׁדָּר בָּהּ, אֵין לוֹ לְהַחֲזִיק בַּסֻּכָּה: **(ה) לְאַחַר הָאֲכִילָה כְּגוֹן קְדֵרוֹת וּקְעָרוֹת.** מִלְּשׁוֹן זֶה (ט) מַשְׁמַע לִכְאוֹרָה, דְּבִשְׁעַת אֲכִילָה גַּם קְדֵרוֹת מֻתָּר לְהַכְנִיסָן לַסֻּכָּה וּלְעֻרוֹת לְתוֹךְ הַקְּעָרָה. וְהָעוֹלָם נִזְהָרִין מֵהַקְּדָרָה לְהַכְנִיסָן לְתוֹךְ הַסֻּכָּה אַף קֹדֶם אֲכִילָה, וְנִרְאֶה דְּחִשְּׁשׁוּ לְדַעַת (י) הַמַּחְמִירִין בְּקִדְרָה בְּכָל גַּוְנַי, (יא) וְאֶפְשָׁר דְּגַם דַּעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ כֵּן הוּא. [וּבְפֶרְט מִי שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ גַּם בְּבֵיתוֹ לְהָבִיא הַקְּדֵרָה לְשֻׁלְחָנוֹ, אֶלָּא מֵעֵרָה לְתוֹךְ הַקְּעָרָה בַּבַּיִת הַחִיצוֹן, (יב) וּמִכָּל מָקוֹם מִי שֶׁאֵין לוֹ כְּלֵי וְצָרִיךְ לֶאֱכֹל מִן הַקְּדֵרָה, מֻתָּר לְהַכְנִיסוֹ [חַיֵּי אָדָם (כלל קמז ס״ב)]: **(ו) חוּץ לַסֻּכָּה.** וּמִכָּל מָקוֹם בְּדִיעֲבַד (יג) אִם הִכְנִיס בְּתוֹכָהּ כְּלֵי מַאֲכָל אוֹ עָשָׂה בָּהּ תַּשְׁמִישׁ בְּזוּי, אֵין נִפְסֶלֶת הַסֻּכָּה בְּכָךְ [אַחֲרוֹנִים]: **(ז) הַמְּנוֹרָה בַּסֻּכָּה.** (יד) וְהַמְנַהֵג שֶׁלֹּא לְהַכְנִיס נֵר שֶׁל חֶרֶס לַסֻּכָּה. (טו) וְכֵן מִקְדָּה שֶׁל חֶרֶס (טז) וַאֲפִלּוּ חֲדָשָׁה, אֵין כְּדַאי כָּל כָּךְ. (יז) וּמְצֻפֶּה בְּקוֹנְיָא, דִּין כְּלִי זְכוּכִית יֵשׁ לוֹ וּמֻתָּר: **(ח) וְאִם הָיְתָה סֻכָּה קְטַנָּה וְכוּ׳.** אֲפִלּוּ (יח) אֵינָהּ מְצֻמְצֶמֶת בִּשְׁעוּרָהּ, אֶלָּא שֶׁהִיא קְטַנָּה כָּל כָּךְ בְּעִנְיַן שֶׁיֵּשׁ לָחֹשׁ שֶׁמָּא יִתְקָרֵב הַנֵּר לְדָפְנֵי הַסֻּכָּה וְתֹאחַז בָּהֶן הָאוּר (יט) וְתִשָּׂרֵף סֻכָּתוֹ, צָרִיךְ לְהַנִּיחָהּ (כ) חוּץ לַסֻּכָּה, אֲפִלּוּ הִיא שֶׁל זָהָב. וְאִם מִטְבָּעוֹ הוּא מְצֻטָּעַר כְּשֶׁאוֹכֵל שֶׁלֹּא בְּמָקוֹם הַנֵּר, יֵשׁ לְהָקֵל כְּשֶׁיַּצְמִיד הַנֵּר

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

**א (פ)** חַיֵּי אָדָם בְּסוֹף כְּלָל קמ״ו (סמ״ח), וְעַיֵּן שָׁם בְּנִשְׁמַת אָדָם שֶׁמְּקוֹרוֹ הוּא מִדִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּרֵישׁ הַסִּימָן. וְלֹא אָבִין, דַּהֲרֵי כָּתַב שָׁם בְּהַדְיָא דְּלִכְתְּחִלָּה אָסוּר לַעֲבֹר, וְהַמְעַיֵּן בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל יִרְאֶה כַּוָּנָה אַחֶרֶת בִּדְבָרֵיהֶם שֶׁלֹּא כְּדַעַת הַחַיֵּי אָדָם, וְכָל דְּבָרָיו שָׁם בְּנִשְׁמַת אָדָם אֵינָם מְכָרָחִים: **(ג)** הַמָּגֵן אַבְרָהָם וּפְרִי חָדָשׁ בְּסִימָן תרי״ג (מג״א סק״ח, פר״ח ס״ק), וְכֵן מִשְׁמַע מֵהַגָּר״א שָׁם, וְכֵן צָדַד גַּם הַפְּרִי מְגַדִּים בְּשֵׁם וּבִרְכֵי יוֹסֵף בְּסִימָן שֶׁל״ט (סק״ט) בְּשֵׁם הָרַבָּה אַחֲרוֹנִים, עַיֵּן שָׁם. **וְעַיֵּן בְּסִימָן רמ״ח בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה** (ס״ק טז) **בְּשֵׁם סֵפֶר נְתִיב חַיִּים שֶׁמַּתִּיר לְדַבֵּר מִצְוָה עַל יְדֵי קִנְיָן שְׁבִיתָה מִבְּעוֹד יוֹם, עַיֵּן שָׁם הֵיטֵב:** **(ג)** מַהֲרִי״ל (מנהגים) **(ד)** אַחֲרוֹנִים בְּשֵׁם שֶׁלָּ״ה (נר מצוה סי׳ ח). **וּמִכָּל מָקוֹם כְּשֶׁהוּא צָרִיךְ לְדָבָר מֵעִנְיְנֵי עֵסֶק, אֵין לוֹ לָצֵאת מִסֻּכָּה בְּשְׁבִיל זֶה, דְּבִישִׁיבָתוֹ שָׁם, אַף בְּעֵת דִּבּוּרוֹ, הוּא מְקַיֵּם מִצְוַת יְשִׁיבָה בַּסֻּכָּה** [כֵּן מִשְׁמַע מֵאֵלְיָה רַבָּה (סק״א)]: **(ה)** כֵּן מִשְׁמַע מֵהַגְּמָרָא (כט.) לְהַמְעַיֵּן, וְכֵן מָצָאתִי בְּהָדְיָא בְּרַבֵּנוּ מָנוֹחַ (פ״ו ה״ה): **(ו)** פּוֹסְקִים: **(ז)** עִטּוּר: **(ח)** אַחֲרוֹנִים מִדִּבְרֵי בַּעַל הַלֶּכוֹת גְּדוֹלוֹת: **(ט)** מֻגָּן אַבְרָהָם (סק״ג): **(י)** בַּעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת (שם ד״ה מנא) שֶׁהֵם מִפָּרְשִׁים דִּקְאֵי אַקְּדֵרוֹת לְבַדָּם, וְלֹא הִזְכִּירוּ כְּלָל הַהֶתֵּר דִּבְשְׁעַת אֲכִילָה, וּבְפֶרְט לְפִי טַעֲמָם דְּאֵין לְהַכְנִיס בַּסֻּכָּה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁאֵין מְחַזִּיקִם בְּבֵיתוֹ רַק בַּחֲדַר שֶׁמְּבַשְּׁלִין שָׁם, [וְכֵן מוּכָח בְּתוֹסָפוֹת (שם) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְאָמְרִי לָהּ, עַיֵּן שָׁם דְּהוֹכִיחוּ דִּבְרֵיהֶם רַק לְשִׁיטַת רַשׁ״י (שם ד״ה מאני מיכלא) הַמּוּבָא בְּתוֹסָפוֹת דִּבּוּר הַמַּתְחִיל מָנָא דְּמִיכְלָא], וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר לֶחֶם יְהוּדָא (פ״ו ה״ה), עַיֵּן שָׁם. וְגַם דַּעַת רַשׁ״י שֶׁמְּפָרֵשׁ בְּקְעָרוֹת, אֶפְשָׁר גַּם

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

# הִלְכוֹת סֻכָּה סִימָן תרלט

הַגָּהּ: *וְאַל יַעֲשֶׂה (ט) שׁוּם תַּשְׁמִישׁ (ד) בָּזוּי בַּסֻּכָּה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִהְיוּ מִצְוֹת בְּזוּיוֹת עָלָיו (ב״י (ד״ה כתוב) בשם ארחות חיים (סי׳ לד)): **ב** [ד]**אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וִישֵׁנִים בַּסֻּכָּה (י) כָּל שִׁבְעָה, בֵּין בַּיּוֹם בֵּין בַּלַּיְלָה.** [ה]**וְאֵין יְשֵׁנִים חוּץ לַסֻּכָּה** *אֲפִלּוּ שְׁנַת (יא) עֲרַאי. *אֲבָל מֻתָּר לֶאֱכֹל (יב) אֲכִילַת עֲרַאי חוּץ לַסֻּכָּה. וְכַמָּה [ו]אֲכִילַת עֲרַאי, *כְּבֵיצָה מִפַּת. [ז]וּמֻתָּר לִשְׁתּוֹת (יג) מַיִם *(וְיַיִן) (ה) [ה] וְלֶאֱכֹל פֵּרוֹת (וַאֲפִלּוּ קָבַע עֲלַיְהוּ) (דברי עצמו) חוּץ לַסֻּכָּה.**

ד לְשׁוֹן הָרַמְבַּ״ם בְּפֶרֶק ו׳ (ה״ו). ה מִשְׁנָה וּבְרַיְיתָא שָׁם כ״ה (ע״א). ו שָׁם בַּגְּמָרָא כ״ו (ע״א) כִּדְטָעִים בַּר בַּי רַב וְעָיֵיל לְכַלָּה, וּפֵרְשׁוּ תּוֹסָפוֹת (שם ד״ה תרתי) וְרֹא״שׁ (פרק ב סי׳ יג) בְּבֵיצָה. ז מֵהָא דְּרָבָא וּמַסְקָנַת הַגְּמָרָא יוֹמָא ע״ט (ע״ב).

## שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

לַקְּעָרָה, עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) וְאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ו). וְעַיֵּן בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״א) שֶׁהֶאֱרִיךְ בִּלְשׁוֹן סֵפֶר הַיָּשָׁר לְרַבֵּנוּ תָּם (חלק החידושים סי׳ שסז), וְהוּבָא גַּם כֵּן בִּתְמִים דֵּעִים לְרַאֲבַ״ד (סי׳ קפב), עַיֵּן שָׁם: **ב [ה] וְלֶאֱכֹל.** עַיֵּן בַּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּגִנַּת וְרָדִים כְּלָל ד׳ סִימָן ו׳, כָּתַב דְּפַת כִּסָּנִין יֵשׁ לְהַחֲשִׁיבוֹ כְּפַת גָּמוּר לְעִנְיָן זֶה, דְּאַף שֶׁיֹּאכְלֶנּוּ דֶּרֶךְ עֲרַאי, כֵּיוָן שֶׁאָכַל כְּשִׁעוּר יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה יְבָרֵךְ עַל הַסֻּכָּה כו׳. וְהַתַּבְשִׁיל הֶעָשׂוּי מֵחֲמִשָּׁה מִינִים יֵשׁ לְחַיְּבוֹ בְּסֻכָּה אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה דֶּרֶךְ עֲרַאי, אַךְ לֹא יְבָרֵךְ עַל הַסֻּכָּה אִם לֹא שֶׁאוֹכֵל בִּקְבִיעוּת. וּבָשָׂר וּגְבִינָה וּבֵיצִים וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה גַּם הֵם צְרִיכִים סֻכָּה, אַךְ לֹא יְבָרֵךְ, לָחוּשׁ לְהַטּוּר זַ״ל. וּפֵרוֹת יֵשׁ לִפְטֹר מִכֹּל וָכֹל אֲפִלּוּ יֹאכְלָם בִּקְבִיעוּת, וְהָרוֹצֶה לְהַחְמִיר לְאָכְלָם בַּסֻּכָּה, אֲפִלּוּ דֶּרֶךְ קֶבַע, אֵין לְבָרֵךְ. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ה) כָּתַב שֶׁכָּתַב בִּתְשׁוּבָה (שו״ת חיים שאל ח״א סי׳ עא), דִּלְדַעַת הַחוֹלְקִים עַל הָרַמְבַּ״ם (פ״ו ה״ו) צָרִיךְ פַּת מַמָּשׁ יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, אֲבָל פַּת הַבָּאָה בְּכִיסָנִין, אֲפִלּוּ אָכַל יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה הָוֵי כַּעֲרַאי דְּפַת, עַד שֶׁיִּקְבַּע סְעוּדָתוֹ עֲלֵיהֶם, וְאִם כֵּן יוֹתֵר טוֹב שֶׁלֹּא לְבָרֵךְ, אֲבָל יֵשׁ לָחוּשׁ לְדַעַת הָרַמְבַּ״ם אֲפִלּוּ בָּשָׂר וּגְבִינָה לְאָכְלוֹ בַּסֻּכָּה בְּלֹא בְּרָכָה, וְכֵן רָאִיתִי לַגְּדוֹלִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא הָיוּ מְבָרְכִים עַל פַּת הַבָּאָה בְּכִיסָנִין אֲפִלּוּ יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, עַיֵּן שָׁם. וּבִמְדִינוֹתֵינוּ נָהֲגוּ רֹב הָעוֹלָם בְּיוֹם טוֹב וְשַׁבָּת לְקַדֵּשׁ וְלֶאֱכֹל אַחַר הַקִּדּוּשׁ פַּת כִּיסָנִין בִּמְקוֹם סְעוּדָה, וְאַחַר כָּךְ הוֹלְכִים אַחַר הַקִּדּוּשׁ חוּץ לַסֻּכָּה וּמְטַיְּלִים בְּקַבָּלַת פְּנֵי רַבָּם וְכַיּוֹצֵא, וְנִמְשָׁךְ אֵיזֶה שָׁעוֹת עַד זְמַן סְעוּדָה, וּמְבָרְכִים בִּשְׁעַת קִדּוּשׁ בִּרְכַּת סֻכָּה, נִרְאֶה דְּשַׁפִּיר דָּמֵי, דְּאַף עַל גַּב דְּפַת כִּיסָנִין הוּא, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁאוֹכֵל אוֹתָהּ בְּתוֹרַת סְעוּדָה הַצְּרִיכָה לְקִדּוּשׁ, שַׁפִּיר דָּמֵי שֶׁיְּבָרֵךְ בִּרְכַּת סֻכָּה, דְּמַחֲשַׁבְתּוֹ זוֹ מַשְׁוֵי לֵיהּ כְּקֶבַע, רַק יִזָּהֵר שֶׁיִּהְיֶה יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, וּבָזֶה אֶפְשָׁר שֶׁגַּם מַחֲזִיק בְּרָכָה מוֹדֶה. אַךְ בְּחֹל אוֹ בְּאֶמְצַע הַיּוֹם דְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב כְּשֶׁאוֹכֵל בְּלֹא קִדּוּשׁ פַּת כִּיסָנִין, כִּמְדֻמֶּה שֶׁמִּנְהָג גַּם כֵּן לְבָרֵךְ בִּרְכַּת סֻכָּה עַל פַּת כִּיסָנִין, וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי יֵשׁ לָחוּשׁ לְדַעַת מַחֲזִיק בְּרָכָה. מִיהוּ נִרְאֶה שֶׁאִם אֵין דַּעְתּוֹ לָצֵאת מִיָּד, רַק לָשֶׁבֶת שָׁם זְמַן מָה, שַׁפִּיר דָּמֵי לְבָרֵךְ, דְּהָא הַבְּרָכָה גַּם עַל הַיְשִׁיבָה, אֶלָּא שֶׁנָּהֲגוּ לְבָרֵךְ בִּשְׁעַת אֲכִילָה, וְאִם כֵּן בַּאֲכִילַת פַּת כִּיסָנִין סַגִּי. וְעַיֵּן שָׁם בְּגִנַּת וְרָדִים בְּסוֹף סִימָן הַנַּ״ל שֶׁכָּתַב שָׁם לְעִנְיַן אֲכִילַת פֵּרוֹת שֶׁפָּטוּר אֲפִלּוּ קֶבַע, דִּמְחַלֵּק בֵּין נִכְנָס לַסֻּכָּה לֵישֵׁב בָּהּ דְּהָתָם כְּנִיסָתוֹ לֵישֵׁב הוּא כְּמוֹ שֶׁיִּכָּנֵס לְבֵיתוֹ לֵישֵׁב, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּנִכְנָס בִּשְׁבִיל אֲכִילַת פֵּרוֹת, שֶׁאֵין דֶּרֶךְ לְהַקְפִּיד בַּאֲכִילַת פֵּרוֹת חוּץ לְבֵיתוֹ וְאֵין דַּעְתּוֹ עַל יְשִׁיבַת הַסֻּכָּה, עַיֵּן שָׁם, וְלָכֵן בְּחֹל כְּשֶׁנִּכְנָס לֶאֱכֹל פַּת כִּסָּנִין, יְכַוֵּן עַל הָאֲכִילָה וְהַיְשִׁיבָה גַּם כֵּן. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יז) בְּשָׁכַח לְבָרֵךְ, שֶׁמְּבָרֵךְ אַחַר שֶׁאָכַל, שֶׁגַּם הַיְשִׁיבָה מִצְוָה. אֲבָל מִי שֶׁאוֹכֵל פַּת כִּסָּנִין וְיוֹצֵא מִיָּד, יֵשׁ לָחוּשׁ מַה שֶּׁכָּתַב מַחֲזִיק בְּרָכָה דְּעַל פַּת כִּסָּנִין לֹא יְבָרֵךְ. וְעַיֵּן לְקַמָּן סָעִיף קָטָן ח׳. וּמַה שֶּׁכָּתַב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ וּפֵרוֹת אֲפִלּוּ קָבַע עֲלַיְיהוּ, וְכָתַב בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) בְּמִינֵי תַּרְגִּימָא דִּמְהַנֵּי קָבַע עֲלַיְיהוּ הַיְינוּ כְּשֶׁאוֹכֵל יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, וְעַיֵּן בְּיַד אֶפְרַיִם שֶׁפֵּרַשְׁתִּי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם עַל מְכוֹנָם, עַיֵּן שָׁם:

## בַּאֵר הֵיטֵב

**(ד) בָּזוּי.** כֵּלִים שֶׁמַּשְׁהִין בָּהֶן קֶמַח וְהָעֲרֵבוֹת וְכֵלִים שֶׁל בְּשָׂמִים וְכַד שֶׁשּׁוֹאֲבִין בּוֹ מַיִם וּשְׁטִיפוֹת הַקְּעָרוֹת, חוּץ לַסֻּכָּה. וְהָעוֹלָם אֵינוֹ נִזְהָר בִּקְעָרוֹת אַחַר אֲכִילָה, וְאֵינוֹ נָכוֹן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א). וְשָׁרִי לְשַׁמֵּשׁ מִטָּתוֹ בַּסֻּכָּה. טַ״ז (סק״ד). הַמִּנְהָג שֶׁלֹּא לְהַכְנִיס נֵר חֶרֶס בַּסֻּכָּה. בַּ״ח (ס״ג). וּמְנוֹרָה שֶׁקּוֹרִין לַאמְפִּי״ן, רָאוּי לְשַׁעֵר שֶׁלֹּא יִשְׂרֹף סֻכָּתוֹ. טַ״ז (סק״ג), עַיֵּן שָׁם: **ב (ה) וְלֶאֱכֹל.** וְזֶה לְשׁוֹן הַבַּ״ח (ס״ד): אָדָם יָחִיד הַיּוֹשֵׁב לִשְׁתּוֹת, סְבָרָא דְּלֹא

## בֵּאוּר הֲלָכָה

* **וְאַל יַעֲשֶׂה שׁוּם תַּשְׁמִישׁ בָּזוּי.** וְתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה לֹא מִקְּרֵי תַּשְׁמִישׁ בָּזוּי, דְּהוּא בִּכְלַל תֵּשְׁבוּ כְּעֵין תָּדוּרוּ. וְגַם בְּעֶצֶם לֹא מִקְּרֵי תַּשְׁמִישׁ בָּזוּי בְּמַה שֶּׁהוּא מְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל פְּרִיָּה וּרְבִיָּה וְעוֹנָה [אַחֲרוֹנִים]:

**ב * אֲפִלּוּ שְׁנַת עֲרַאי. וַאֲפִלּוּ מַנִּיחַ רֹאשׁוֹ בֵּין בִּרְכָיו דְּוַדַּאי לֹא אָתֵי לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּשֵׁנָה, גַּם כֵּן אָסוּר** לְתֵרוּצָא דְּרָבָא (כו.) דְּהוּא בַּתְרָא [פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ה), וּפָשׁוּט]:

* **אֲבָל מֻתָּר לֶאֱכֹל אֲכִילַת עֲרַאי. וַאֲפִלּוּ תַּלְמִיד חָכָם, אִם רוֹצֶה שֶׁלֹּא לְהַחְמִיר עַל עַצְמוֹ בְּכָךְ, רַשַּׁאי, וְלֹא הָוֵי כְּמִי שֶׁאֵינוֹ מְדַקְדֵּק בְּמִצְוֹת** [ר״ן (יא. ד״ה מעשה) וְהוּבָא בָּאַחֲרוֹנִים]:

* **כְּבֵיצָה מִפַּת. אֲבָל יוֹתֵר מְעַט חָשִׁיב קֶבַע [אֲפִלּוּ אֲכָלָן דֶּרֶךְ עֲרַאי.** שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה (סק״ה)]. וְכֵן סָתַם לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן רל״ב (ס״ג). וְהוּא כְּדַעַת רַשִׁ״י (כז. ד״ה ואביי) וְתוֹסָפוֹת (כו. ד״ה תרתי) וְהָרֹא״שׁ (פרק ב סי׳ יג) וְהָרַ״ן (שם ד״ה אוכלין) דְּכִדְטָעִים בַּר בֵּי רַב וְעָיֵל לְכַלָּה הוּא רַק כְּשִׁעוּר בֵּיצָה, דְּאֵין בֵּית הַבְּלִיעָה מַחֲזִיק יוֹתֵר מִכְּבֵיצָה, וְלֹא כְדַעַת הָרַמְבַּ״ם (פ״ו ה״ו) וְהָרִי״ץ גֵּיאוּת דַּאֲפִלּוּ יוֹתֵר מְעַט מִכְּבֵיצָה גַּם כֵּן הוּא בִּכְלַל אֲכִילַת עֲרַאי:

* **וְיַיִן.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יג) דַּאֲפִלּוּ קָבַע עֲלַיְהוּ, כֵּן מוּכָח בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ושתיית) וְדַרְכֵי מֹשֶׁה. וְיֵשׁ שֶׁחוֹלְקִין עַל זֶה, וְאָבִיא בְּקִצּוּר דַּעַת כָּל אֶחָד וְטַעְמוֹ. וְהִנֵּה הַגְּרָ״א מֵבִיא מָקוֹר לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ מִבְּרָכוֹת דַּף ל״ו עַמּוּד ב׳, דְּאַמְרִינָן שָׁם בְּהֶדְיָא לְעִנְיַן בִּרְכַּת הַמָּזוֹן דְּלֹא קָבְעֵי אִינְשֵׁי

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בַּעֲשָׁשִׁית שֶׁקּוֹרִין (לֶנְטֶערְנֶ״ע) אוֹ בִּמְנוֹרָה (שֶׁקּוֹרִין לָאנְפִּי״ן), אִם לֹא שֶׁהִיא נְמוּכָה מְאֹד וְיֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁיִּתְקָרֵב הָאוּר לְהַסְּכָךְ: **(ט) שׁוּם תַּשְׁמִישׁ בָּזוּי.** כְּגוֹן שְׁטִיפַת (כא) קְעָרוֹת. (כב) וּבְכוֹסוֹת לֵיכָּא קְפִידָא. וְאָסוּר לְהַשְׁתִּין בַּסֻּכָּה אֲפִלּוּ בִּכְלִי, אַף עַל פִּי שֶׁעוֹשֶׂה כֵּן בְּבֵיתוֹ [חַיֵּי אָדָם (כלל קמז ס״ב)]: **ב (י) כָּל שִׁבְעָה.** עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תרס״ח (ס״א): **(יא) עֲרַאי.** דִּפְעָמִים דְּסַגִּי לֵיהּ לְאִינִישׁ בְּהָכִי וְהָוֵי לֵיהּ קֶבַע. וְעַיֵּן סִימָן מ״ד (סק״ד) שֶׁהוּא שִׁעוּר הִלּוּךְ מֵאָה אַמָּה, הָא בָּצִיר מֵהָכִי אַף עֲרַאי לֹא הָוֵי, (כג) וְאֶפְשָׁר דְּהוּא הַדִּין לְעִנְיַן סֻכָּה כְּהַאי גַּוְנָא [פְּרִי מְגָדִים (מש״ז סק״ה)]. וּמִי שֶׁנֶּאֱנָס וְיָשֵׁן חוּץ לַסֻּכָּה, מִיָּד כְּשֶׁיָּקִיץ (כד) צָרִיךְ לֵילֵךְ לַסֻּכָּה, דְּהָא אֲפִלּוּ בְּיָרְדוּ גְּשָׁמִים וּפָסְקוּ צָרִיךְ לֵילֵךְ לַסֻּכָּה אִם עֲדַיִן לֹא שָׁכַב, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם לְקַמָּן בְּסָעִיף ז׳ (ס״ק טז): **(יב) אֲכִילַת עֲרַאי.** דְּזֶה (כה) לֹא חֲשִׁיב לְחַיְּבוֹ בְּסֻכָּה, דְּאַף בְּבֵיתוֹ מָצוּי שֶׁאוֹכֵל עֲרַאי חוּץ לְבֵיתוֹ. וְהוּא הַדִּין שֶׁמֻּתָּר (כו) לִטְעֹם אֶת הַתַּבְשִׁיל (כז) כַּמָּה פְּעָמִים וַאֲפִלּוּ לִבְלֹעַ חוּץ לַסֻּכָּה: **(יג) מַיִם וְיַיִן וְלֶאֱכֹל פֵּרוֹת וַאֲפִלּוּ קָבַע עֲלַיְיהוּ.** הַטַּעַם, (כח) דַּאֲכִילַת פֵּרוֹת אֲפִלּוּ הַרְבֵּה בִּקְבִיעוּת, חֲשִׁיב רַק כַּאֲכִילַת עֲרַאי דְּפַת. וְהוּא הַדִּין אֲכִילַת בָּשָׂר וְדָגִים וּגְבִינָה וּשְׁאָר מִינֵי מַאֲכָל, חֲשׁוּבִים כְּפֵירָא לְדַעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְלֹא הֶחֱמִיר בַּסּוֹף רַק בְּתַבְשִׁיל הֶעָשׂוּי מֵחֲמֵשֶׁת הַמִּינִים. וְהִנֵּה מַה שֶּׁהִגִּיהַּ רַמָ״א וַאֲפִלּוּ קָבַע עֲלַיְיהוּ, קָאֵי גַּם עַל יַיִן (כט) כְּמוֹ שֶׁמּוּכָח בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ד), וְטַעְמוֹ דְּיַיִן אֵין נֶחְשָׁב (ל) רַק כַּאֲכִילַת פֵּירֵי, וְכָל שֶׁכֵּן שְׁאָר מַשְׁקִין, וְעַל כֵּן לֹא חֲשִׁיב קְבִיעוּת דִּידְהוּ. וְדַע דְּכַמָּה (לא) אַחֲרוֹנִים מְפַקְפְּקִין בְּדִין זֶה, וְדַעְתָּם דְּאִם שׁוֹתֶה יַיִן בִּקְבִיעוּת חַיָּב בְּסֻכָּה, וּבִפְרָט בְּנֵי חֲבוּרָה שֶׁקָּבְעוּ לִשְׁתּוֹת יַיִן, בְּוַדַּאי הָוֵי קֶבַע גָּמוּר. וּמִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן בְּרָכָה הִסְכִּימוּ כַּמָּה אַחֲרוֹנִים, דְּאֵין לְבָרֵךְ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה כִּי אִם עַל פַּת הֶעָשׂוּי מֵחֲמֵשֶׁת מִינֵי דָּגָן, אוֹ תַּבְשִׁיל הֶעָשׂוּי מֵחֲמֵשֶׁת מִינִים אִם קוֹבֵעַ סְעוּדָה עָלָיו, וּכְדִלְקַמָּן בְּסוֹף הַסָּעִיף. וּלְעִנְיַן פַּת הַבָּאָה בְּכִיסָנִין יְבֹאַר שָׁם. (לב) וּמִיהוּ רָאוּי וְנָכוֹן לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לִשְׁתּוֹת בְּקֶבַע (לג) אֲפִלּוּ שְׁאָר מַשְׁקִין כְּמוֹ מֵי דְּבַשׁ וְשֵׁכָר אֶלָּא תּוֹךְ הַסְּעוּדָה, (לד) אוֹ עַל כָּל פָּנִים יֹאכַל מִתְּחִלָּה פַּת יוֹתֵר מִכַּבֵּיצָה, [אוֹ שְׁאָר תַּבְשִׁיל הֶעָשׂוּי מֵחֲמֵשֶׁת מִינִים אִם קוֹבֵעַ סְעוּדָתוֹ עַל זֶה],

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

**(כא)** בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתוב): **(כב)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג): **ב (כג)** וְכֵן מַשְׁמַע מִדִּבְרֵי רִי״ץ גֵּיאוּת בְּהִלְכוֹתָיו, וּבָזֶה מְיֻשָּׁב מַה שֶּׁנִּשְׁאַר שָׁם הַמְבָאֵר בְּצָרִיךְ עִיּוּן: **(כד)** בִּכּוּרֵי יַעֲקֹב (ס״ק יב): **(כה)** רַ״ן (יא. ד״ה מעשה) וְרִיטְבָּ״א (כה. ד״ה והא): **(כו)** גְּמָרָא (כו:): **(כז)** דְּזֶה לֹא חֲשִׁיב אֲכִילַת קֶבַע. וְעַיֵּן בְּסוֹף הַסָּעִיף: **(כח)** גְּמָרָא (יומא עט:): **(כט)** וְכֵן מַשְׁמַע בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א. **וְהָא דְּאִיתָא בַּגְּמָרָא** (כח:) **אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים בַּסֻּכָּה,** וְהָעֳתַק לָשׁוֹן זֶה בְּרֵישׁ הַסָּעִיף, **הַיְינוּ לְאַחַר אֲכִילָתוֹ בַּסְּעוּדָה שֶׁדֶּרֶךְ לִשְׁתּוֹת, אָז צָרִיךְ לִשְׁתּוֹת גַּם כֵּן בַּסֻּכָּה,** דְּנִכְלָל הוּא בַּסְּעוּדָה, אֲבָל שְׁתִיָּה בְּלִי אֲכִילָה לֹא חֲשִׁיבָה לְחַיְּבוֹ בְּסֻכָּה, דְּתֵשְׁבוּ כְּעֵין תָּדוּרוּ אָמַר רַחֲמָנָא, וְאֵין שְׁתִיָּה בְּלִי אֲכִילָה, [וְהַיְינוּ הָא דְּמִסְתַּפֵּק בְּהַגָּהַת אָשֵׁירִי (פרק ב סי׳ יג) וְהוּבָא בְּדַרְכֵי מֹשֶׁה (אות ד), עַיֵּן שָׁם]. **וְאֶפְשָׁר דִּלְפִי זֶה אַף מַיִם בְּתוֹךְ הַסְּעוּדָה אֵין כְּדַאי לִשְׁתּוֹת חוּץ לַסֻּכָּה, וְצָרִיךְ עִיּוּן:** **(ל)** בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ומ״ש רבינו ושתיית): **(לא)** בַּ״ח (ס״ד) וּלְבוּשׁ וּפְרִישָׁה (סק״ג) וְאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יג), וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה ויין): **(לב)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) בְּשֵׁם הַבַּ״ח (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **(לג) מָגֵן אַבְרָהָם** (שם). **וְטַעֲמוֹ** לְפִי מַה דְּכָתְבוּ אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן רי״ג (ס״א בהג״ה), **דְּבִמְדִינוֹת שֶׁדֶּרֶךְ לִקְבֹּעַ הַשְּׁתִיָּה בִּשְׁאָר מַשְׁקִין, חֲשִׁיבֵי כְּמוֹ יַיִן, עַיֵּן שָׁם. וְכָתַב הַמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל דִּלְפִי זֶה הוּא הַדִּין קָאפִי״א בִּמְדִינוֹתֵינוּ. וּבִתְשׁוּבַת עוֹלַת שְׁמוּאֵל** סִימָן צ״ז, **דִּשְׁתִיַּת קָאפִי״א וּשְׁקָאלַא״ד פָּטוּר, אֲפִלּוּ לְהַפּוֹסְקִים דִּשְׁתִיַּת קֶבַע חַיָּב, הַיְינוּ בְּאוֹתָן שֶׁקּוֹבְעִין לִשְׁתִיָּה אַחַר הָאֲכִילָה דֶּרֶךְ שִׂמְחָה וְרֵעוּת, אֲבָל לֹא בִּשְׁתִיַּת קָאפִי״א וּשְׁקָאלַאד״י** [פִּתְחֵי תְּשׁוּבָה]: **(לד)** פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ה):

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah